

Sveriges
Kommuner
och Landsting

Cirkulärnr: 07:51
Diariernr: 07/2924
Handläggare: Måns Norberg
Bo Legerius
Avdelning: Ekonomi och styrning
Sektion/Enhet: Ekonomisk analys
Datum: 2007-10-26
Mottagare: Kommunstyrelsen
Ekonomi/finans
Rubrik: Budgetförutsättningar för åren 2008–2010
Bilagor: Bilaga 1: Skatter och Bidrag 2008–2010 (kommunspeci-
fik, endast till ekonomikontoren)

CIRKULÄR 07:51

Ekonomi och styrning
Ekonomisk analys
Måns Norberg
EJ

Kommunstyrelsen
Ekonomi/finans

Budgetförutsättningar för åren 2008–2010

I detta cirkulär presenterar vi:

- Skatteunderlagsprognos för åren 2006–2011
- Kommunvisa beräkningar av skatter och bidrag 2008–2010, *bilaga 1*.
- Nya instruktioner till modellen Skatter och bidrag

Samhällsekonomi

Den svenska konjunkturen bedöms fortsätta att stärkas 2007 och 2008. BNP-tillväxten förväntas ligga över 3 procent båda åren för att sedan gå mot en mer trendmässig utveckling. Trots det redan mycket goda arbetsmarknadsläget 2007 bedömer vi att sysselsättningen kommer att stiga ytterligare 2008. Överhettningstendenserna beräknas medföra ihållande högre löneökningar, vilka bygger upp ett inflationstryck som utgör ett hot mot Riksbankens inflationsmål. Såväl sysselsättningen som BNP ökar därför successivt långsammare under de sista åren i perioden, i takt med att arbetsmarknadsläget blir mer ansträngt och att en stramare penningpolitik bidrar till att hålla tillbaka utvecklingen.

På kortare sikt innebär vår bedömning goda förutsättningar för kommuner och landsting, då sysselsättningsuppgången driver på skatteunderlagstillväxten. Mot slutet av beräkningsperioden är dock läget ett annat då den trendmässiga sysselsättningsutvecklingen väntas stagnera. Detta baseras på att ökningen av antalet personer i arbetsför ålder bromsar in. Antalet arbetade timmar bedöms därför minska. Höga löneökningar beräknas då ge en jämförelsevis hög skatteunderlagstillväxt, men denna utveckling medför endast i liten grad ökade resurser till kommunsektorn eftersom lönerna för den egna personalen väntas stiga i samma takt.

Tabell 1. Valda nyckeltal för den ekonomiska utvecklingen
Procentuell förändring från föregående år om inte annat anges

	2006	2007	2008	2009	2010	2011
BNP ²	4,8	3,6	3,0	2,1	1,9	1,8
Timplön, hela arbetsmarknaden ¹	3,4	4,4	4,9	4,6	4,4	4,3
Sysselsättning, timmar ²	2,0	3,0	1,3	0,1	-0,1	-0,2
Lönesumma	5,4	7,5	6,3	4,7	4,3	4,1
KPI, årsgenomsnitt	1,4	2,1	2,4	2,8	2,3	2,0
Prisbasbelopp, kronor	39 700	40 300	41 000	42 000	43 200	44 100
Inkomstbasbelopp, kronor	44 500	45 900	48 000	50 500	53 100	55 300

¹Enligt nationalräkenskaperna

²Kalenderkorrigerad

Källor: SCB samt egna beräkningar.

Skatteunderlaget

Vår skatteunderlagsprognos baseras på de samhällsekonomiska förutsättningar som presenteras i avsnittet om samhällsekonomi ovan. I tabell 2 syns vad detta innebär för skatteunderlaget i form av bidrag från höjda timplöner, antalet arbetade timmar, sociala ersättningar med mera.

Den konjunkturrella återhämtning som vi nu befinner oss i innebär att ökad sysselsättning ger ett ovanligt stort bidrag till skatteunderlaget perioden 2006–2008, se tabell 2. Tillsammans med en successivt tilltagande löneökningstakt ger detta en snabb tillväxt av skatteunderlaget, framförallt i år och nästa år. Därefter väntas sysselsättningen utvecklas svagare och lönehöjningstakten avta, vilket leder till en långsammare ökning av skatteunderlaget. Detta motverkas delvis av ett större bidrag från de sociala ersättningarna, främst arbetslöshetsunderstödet.

Tabell 2. Skatteunderlagstillväxt 2006–2011 samt bidrag från olika komponenter
Procentenheter

	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Summa exkl. regelförändringar*, %	4,4	5,9	5,8	5,1	4,6	4,3
Summa*, %	4,3	6,1	5,9	5,1	4,6	4,3
<i>Bidrag till förändringen, procentenheter</i>						
Timplön, hela ekonomin	2,5	3,3	3,8	3,5	3,4	3,3
Sysselsättning	1,5	2,3	1,0	0,1	-0,1	-0,2
Sociala ersättningar	0,5	0,0	0,9	1,5	1,4	1,2
Övriga inkomster	0,0	0,4	0,3	0,2	0,2	0,2
Avdrag	-0,2	0,1	0,0	-0,3	-0,3	-0,2

*Procentuell förändring från föregående år.

Jämfört med den prognos vi presenterade i augusti räknar vi nu med att skatteunderlaget växer 1,2 procentenheter mer till och med år 2010. Det är framförallt en effekt av att vi nu förutser högre löneökningar. I år och nästa år bidrar även en större ökning av antalet arbetade timmar till upprevideringen. Mot slutet av peri-

oden prognostiserar vi däremot en svagare utveckling av sysselsättningen än vi gjorde i föregående prognos.

I budgetpropositionen aviserade regeringen ett antal förslag som den avser att lämna till riksdagen under hösten. Ett par av de förslag som berör det kommunala skatteunderlaget har nu lämnats. Det gäller förslagen om höjt avdrag för resor till och från arbetet samt tjänsteresor och förändring i reglerna för beskattning av sjöinkomst. Höjningen av reseavdraget beräknas i propositionen minska den offentliga sektorns intäkter med 140 miljoner kronor. Huvuddelen av skattebortfallet kan antas drabba kommuner och landsting, men det finns inte något förslag om reglering via anslaget Kommunalekonomisk utjämning. De ändrade reglerna för beskattning av sjöinkomst har mycket marginell effekt på skatteintäkterna och inte heller i detta fall förslås någon reglering.

Tabell 3. Olika skatteunderlagsprognoser
Procentuell förändring

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2006–2010
SKL, okt 2007	4,3	6,1	5,9	5,1	4,6	4,3	28,8
BP08, sep 2007	4,3	5,5	6,1	5,3	4,5		28,5
ESV, aug 2007	4,2	6,2	6,7	6,4	5,2		32,2
SKL, aug 2007	4,3	5,6	5,3	5,0	4,6		27,4

Vi förutser en något snabbare tillväxt av skatteunderlaget än vad regeringen gjorde i budgetpropositionen för 2008. Förbundets prognos visar en snabbare ökning än regeringens år 2007, men lite lägre ökningstakter 2008 och 2009. Skillnaden förklaras främst av att löneökningarna väntas slå igenom på skatteunderlaget i olika takt. Därutöver räknar regeringen bland annat med en långsammare ökning av grundavdragen.

Ekonomistyrningsverkets (ESV) prognos baseras på antaganden om större lönehöjningar och snabbare sysselsättningstillväxt än förbundets och regeringens, vilket resulterar i en klart snabbare ökning av skatteunderlaget.

Slutavräkningar 2006–2008

Slutavräkning 2006

Skatteunderlagsprognosen för 2006 är lägre än Ekonomistyrningsverkets decemberprognos. Enligt ESV:s prognos blir slutavräkningen av 2006 inkomster 217 kr/inv. och enligt vår bedömning blir motsvarande belopp 122 kr/inv. Korrigeringen av slutavräkningen av 2006 års inkomster blir därför minus 95 kr/inv. den 1.11 2005 i bokslut 2007.

Slutavräkning 2007

Vår bedömning av skatteunderlagstillväxten för år 2007 är betydligt högre än den som följer av regeringens fastställda uppräkningsfaktorer 2006 och 2007. Detta

gör att förbundets prognos på 2007 års skatteintäkter ligger högre än de preliminära utbetalda. Avräkningen beräknas bli 687 kr/invånare den 1.11 2006.

Slutavräkning 2008

Regeringens fastställda uppräkningsfaktorer för 2007 och 2008 innebär en lägre uppräkningsfaktor av skatteunderlaget än förbundets prognos. Detta gör att vår prognos på "avräkningen" 2008 blir 138 kr/invånare den 1.11 2007.

Regleringsbidrag/avgift

Sveriges Kommuner och Landsting har gjort en bedömning av regleringsposten för åren 2007 till 2010, se tabell 4 och 5. Bedömningen bygger på:

- Vår skatteunderlagsprognos, som påverkar omslutningen i inkomstutjämningsprognosen
- Riksdagens beslut av ram för anslaget Kommunalekonomisk utjämning, samt
- Utvecklingen av kostnaderna för införandereglererna.

Tabell 4. Prognos över regleringsbidrag/avgift 2007 till 2010

Miljoner kronor

	2007	2008	2009	2010
Inkomstutjämning, netto (+)	44 851	48 225	50 877	53 218
Strukturbidrag (+)	1 533	1 534	1 543	1 550
Införandebidrag (+)	462	309	194	91
Summa inkomster för kommunerna (1)	46 839	50 069	52 613	54 859
Ramanslag, kommunalekonomisk utjämning (-) (Utgift för staten) (2)	55 157	45 915	45 930	45 930
Differens → Regleringspost (2)-(1)	8 317	-4 154	-6 683	-8 929

Tabell 5. Prognos över regleringsbidrag/avgift 2007 till 2010

Kronor per invånare

	2007	2008	2009	2010
Inkomstutjämning, netto (+)	4 924	5 262	5 521	5 749
Strukturbidrag (+)	168	167	167	167
Införandebidrag (+)	51	34	21	10
Summa inkomster för kommunerna (1)	5 143	5 463	5 709	5 926
Ramanslag, kommunalekonomisk utjämning (-) (Utgift för staten) (2)	6 056	5 010	4 984	4 962
Differens → Regleringspost (1)-(2)	913	-453	-725	-965

Orsaken till regleringspostens negativa förändring under perioden är att statens anslag till den kommunalekonomiska utjämningsprognosen inte ökar i samma takt som kostnaden för att upprätthålla den garanterade nivån i inkomstutjämningsprognosen.

Kommunvisa beräkningar av skatter och bidrag 2008–2010

I *bilaga 1* redovisas kommunvisa beräkningar av skatter och statsbidrag för åren 2008–2010. Från och med det år ett bidrag övergår från att vara riktat till att bli generellt inordnas motsvarande belopp i bilaga 1. Av tabell 6 framgår om och när vissa specifika bidrag ingår i bilaga 1 eller inte.

Tabell 6. Specifiering av vissa statsbidrag åren 2007–2010

Statsbidrag		2007	2008	2009	2010	Läs mer i cirkulär
Kommunal fastighetsavgift	I bil 1?	–	Nej	Nej	Nej	07:44
	Belopp	–	12 060	12 060	12 060	mnkr
		–	1 316			Kr/inv
Läsa–Skriva–Räkna-satsning i skolan	I bil 1?	–	Nej	Nej	Nej	07:44
	Belopp	–	150	250	500	mnkr
Skapande Skola-satsning	I bil 1?	–	Nej	Nej	Nej	07:44
	Belopp	–	55	57	59	mnkr
Undervisning till asylsökande barn	I bil 1?	Ja	Ja	Nej	Nej	07:44
	Belopp	50	50	–	–	mnkr
		5	5			Kr/inv.
De riktade statsbidragen för insatser inom verksamheterna psykiatri och missbruk till kommuner och landsting	I bil 1?	Nej	Nej	Nej	Nej	2004:71
	Belopp	350				mnkr
Satsning på psykiatri – Förbereda öppenvård med särskilda villkor. Engångsbelopp 2007 kr/inv.	I bil 1?	Nej	Nej	Nej	Nej	2006:69
	Belopp	145	500 ¹	250	–	mnkr
		16				Kr/inv
Satsning inom äldreomsorgen ²	I bil 1?	Nej	Nej	Nej	Nej	2006:69
	Belopp	948	948	948	–	mnkr
Avknopningsstöd	I bil 1?	Nej	Nej	Nej	Nej	2006:69
	Belopp	40	–	–	–	mnkr
Fritt val inom äldreomsorgen	I bil 1?	Nej	Nej	Nej	Nej	2006:69
	Belopp		300	300	–	mnkr
Stöd till särskilda boenden för äldre ³	I bil 1?	Nej	Nej	Nej	Nej	2006:69
	Belopp	500	500	500	500	mnkr
Den riktade satsningen på kompetensutveckling inom äldreomsorgen	I bil 1?	Nej	Nej	Nej	Nej	2004:71
	Belopp	300	–	–	–	mnkr
Ersättning för den frivilliga maxtaxan inom barnomsorgen (inklusive pengar för kvalitetssäkring)	I bil 1?	Nej	Nej	Nej	Nej	2003:77
	Belopp	3 660	3 660	3 660	3 660	mnkr

¹ Fördelning mellan kommuner och landsting ej fastställd 2008 och 2009.

² 948 mnkr motsvarar 70 procent av det totala bidraget på 1,35 mdkr. Se Socialdepartementets webbplats för kommunvis fördelning.

³ Se Boverkets webbplats för mer information.

Skillnader jämfört med förra beräkningen (cirkulär 07:47) beror på:

- Ny skatteunderlagsprognos

En högre skatteunderlagstillväxt ger en positiv justering av avräkningarna 2007 och 2008. Skatteintäkter och inkomstutjämning påverkas först 2009. Såväl skatteintäkter som inkomstutjämningsbidraget ökar i och med den starkare skatteunderlagstillväxten. För kommuner med inkomstutjämningsavgift blir det en ökning av avgiften. I och med att omslutningen i inkomstutjämningsystemet ökar får dock alla kommuner en negativt förändrad regleringspost.

Beräkningarna bygger på 2007 års skattesatser samt att befolkningen i varje kommun utvecklas i takt med riksprognosen. Önskas beräkningar utifrån andra förutsättningar, ange dessa via e-post till: mans.norberg@skl.se.

Modellen ”Skatter och bidrag”

Gör kommunens egen intäktsprognos åren 2007–2011

Med hjälp av vår modell kan du se effekten på din kommuns intäkter av olika antaganden om:

- Skattesats
- Antal invånare och åldersstruktur i den egna kommunen
- Skatteunderlagsutvecklingen i den egna kommunen
- Skatteunderlag i riket

Du får också en ökad förståelse för hur utjämningsystemets olika delar påverkas av förändringar i befolkningen och av skatteunderlagets utveckling i riket. Vi informerar kontinuerligt i våra cirkulär om hur ändrade förutsättningar ska föras in i modellen.

Modellen är endast tillgänglig för dig som ansvarar för kommunernas ekonomi- eller finansfunktion. Priset är för närvarande 2 000 kronor för nytillkomna användare och 1 000 kronor för de som uppdaterar modellen.

Beställningen kan göras elektroniskt på vår webbplats www.skl.se under Vi arbetar med. Klicka på Ekonomi, Budgetförutsättningar. Den kan e-postas eller postas till Birgitta Westlund, Sveriges Kommuner och Landsting, 118 82 Stockholm, fax 08-452 72 29 eller e-post birgitta.westlund@skl.se.

Uppdatering av modellen

I modellen Skatter och Bidrag ska följande ändringar göras på **blad 2, Indatabladet**:

- Skriv in SKL:s nya skatteunderlagsprognos i cellerna B9–G9. Prognosen framgår av tabell 2, andra raden.
- Skriv in inkomstutjämningsbidraget 2008–2011 i cellerna D35–G35. Beloppen är 48225,180; 50876,585; 53217,675; 55505,283

Om någon av cellerna som ska ändras är skyddad, ta bort bladets skydd genom att gå till *Verktyg – Skydd – Ta bort bladets skydd*. Behövs lösenord är detta *kommun*. Efter gjorda förändringar bör bladet åter skyddas genom *Verktyg – Skydd – Skydda blad*. På frågan om lösenord, ange *kommun*.

Dessutom måste följande ändringar göras i **blad 1, Totala intäkter**:

- Skriv in Sveriges Kommuner och Landstings prognos över avräkningen av 2007 års inkomster i cell H30. Beloppet är 687 kr/invånare.
- Skriv in Sveriges Kommuner och Landstings prognos över avräkningen av 2008 års inkomster i cell I32. Beloppet är 138 kr/invånare.

Tidpunkter under 2007

Se även vår **Ekonomikalender** på webben (www.skl.se). Välj Vi arbetar med, sedan Ekonomi.

- 20 nov SKL presenterar *Ekonomirapporten. November 2007*
- 26 nov Skatteverket redovisar definitivt taxeringsutfall 2006
- v.50–51 SKL presenterar *MakroNytt 04/07*
- v.51 SCB presenterar utfall för LSS-utjämning och kostnadsutjämning 2008

Prenumerera gärna på vår löpsedel på www.skl.se, även den under Vi arbetar med, Ekonomi. Där finns de senaste uppdaterade cirkulären tillgängliga och där presenteras löpande nyheter mellan cirkulären.

Frågor om detta cirkulär kan ställas till Måns Norberg (modellen Skatter & bidrag, utjämningsystemet) 08-452 78 83, Bo Legerius (skatteunderlagsprognosen) 08-452 77 34, och Göran Wallin (samhällsekonomi) 08-452 77 39. Alla kan nås via e-post på mönstret: fornamn.efternamn@skl.se.

SVERIGES KOMMUNER OCH LANDSTING

Ekonomi och styrning
Ekonomisk analys

Maj-Lis Åkerlund

Måns Norberg

Bilagor

Bilaga 1: Skatter och Bidrag 2008–2010 (kommunspezifisk, endast till ekonomikontoren)